

Hvordan rydder jeg mit tag for sne?

Forord

Denne vejledning giver nogle generelle retningslinier for tiltag mod alvorlige hændelser ved store snemængder på tag.

Vejledningen retter sig først og fremmest mod bygninger, som er specielt sårbare overfor store snemængder. Det gælder især bygninger med store spændvidder herunder haller og landbrugsbygninger. Anbefalingerne i vejledningen er dog almenlydige og retter sig derfor også i høj grad mod ejere af mindre bygninger.

Baggrunden for vejledningen er, at der i 2010 faldt massive mængder sne som oven i købet blev liggende i mange måneder. Dette massive snefald førte til flere skader på bygninger, tage, konstruktioner etc., end vi normalt ser.

Vejledningen skal hjælpe dig med at finde ud af, hvornår du skal fjerne sne, og hvordan du kan fjerne sneen. Hvad du kan gøre for, at sneen ikke ophober sig samt, hvilke generelle forsikringsbetingelser, der er gældende, hvis der er tale om skader i forbindelse med sne.

Sne på tage

Større mængder af sne på tage skal tages alvorligt. Særligt ved stalde, lader, haller, maskinhaller og andre former for erhvervs- og landbrugsbygninger med stor spændvidde er det vigtigt at holde øje med snemængderne på taget.

Du bør som bygningsejer være opmærksom på, om der i perioder med flere dages snefald opstår sneophobning på taget, eller om der er fare for tømning, og dermed fare for, at sne og is styrter ned på områder, hvor personer færdes, fx fortove og pladser.

Der bør ikke ligge mere end 30-40 cm sne jævnt fordelt på tagfladerne, hvis sneen er flere uger gammel eller meget våd. Ved en ujævn fordeling af sneen, for eksempel lidt sne på den ene tagflade på et sadeltag og meget sne på den anden tagflade, eller hvis der er tvivl om din bygning er sikker og lovlig, bør det vurderes om sneen skal fjernes ved mindre snedybder.

Du skal også være opmærksom på, om der er fare for, at sne styrter ned fra en højere bygning til en lavere bygning, som eventuelt ikke kan tåle ekstra snelast.

Er der tvivl, om hvorvidt den sne, der ligger på taget, udgør en risiko, bør personer forlade bygningen. Området, hvor sneen kan styrte ned, bør afspærres, og sneen fjernes hurtigst muligt. Er der tvivl om sikkerheden i bygningen, bør man kontakte en byggeteknisk rådgiver, som kan vurdere, om bygningen har den fornødne styrke. Faresignaler kan fx være nedbøjning af konstruktioner, døre, der binder, eller lyd fra brud i konstruktioner.

Har forholdene været sådan, at man har rømmet bygningen, bør du bede en rådgivende ingeniør eller en anden med nødvendig faglig indsigt om at vurdere, om belastningen har betydet, at bygningens konstruktioner har været overbelastet, eller bygningen er konstrueret forkert.

Store snemængder på tag bør altid fjernes. Du kan eventuelt kontakte en entreprenør, der kan fjerne sneen, såfremt du ikke selv har det fornødne grej. Der er ligeledes altid mulighed for at kontakte det lokale beredskab i de situationer, hvor bygninger er i fare for sammenstyrtning.

Særlige steder du skal være opmærksom

Der er bestemte bygninger og steder på bygningers tage, hvor du skal være særligt opmærksom – herunder de steder hvor sneen lægger sig i dyner.

Det er især relevant at få sneen fjernet på:

- Bygninger med stor spændvidde, dvs. mere end 10 meter, eksempelvis typehaller, lager og idrætshaller samt driftsbygninger i erhverv og landbrug.
- Midlertidige eller ombyggede tagkonstruktioner.
- Bygninger, der ligger i læ af andre omgivende bygninger.
- Høje bygninger, hvorfra der kan styrte sne ned på lavere bygninger.
- Bygninger, der har tagsammenskræninger, som går ned i et V, som for eksempel trugtage og skotrender.

10 vigtige råd ved rydning af sne og is på tage

I dette afsnit kan du læse om, hvordan du skal håndtere sneen på dit tag.

- 1.** Afspær områder, hvor sneen kan falde ned og ramme personer og genstande.
- 2.** Ryd sneen på en sikker måde; helst fra jorden. Hvis man er nødt til at færdes på taget for at rydde sneen, skal man altid sikres forsvarligt med de nødvendige sikkerhedsforanstaltninger. Personer på taget uden sikring er livsfarligt.
- 3.** Vær opmærksom på, hvor sneen havner, når den fejes ned. Kan tilstødende konstruktioner klare den ekstra snelast?
- 4.** Ryd sneen forsigtigt! Undgå større maskiner, tungt udstyr og skarpe værktøjer på taget såsom spader, hakker og lignende, da de kan skade tagbelægningen og – konstruktionen. Lad et snelag på 10-20 cm ligge for at undgå skader på tagbelægning.
- 5.** Snerydning med stålwire kan hurtigt fjerne store snemængder, men vær opmærksom på, at der ikke sættes så store mængder sne i bevægelse, at konstruktionen kommer i svingninger.
- 6.** Undgå at lave render på langs af tagfladen hen ad bygningen, da dette kan gøre snelaget ustabil, så store snemængder sættes i bevægelse. Risiko for skred er størst ved temperaturer omkring frysepunktet.
- 7.** Taget bør ryddes jævnt. Ujævn belastning kan være mere kritisk end en jævnt fordelt større belastning. Hvis taget er skævt belastet, bør den højst belastede del ryddes først.
- 8.** Sne kan over længere tid smelte nedefra eller opsuge regnvand, som ved frostperioder vil danne is tæt på tagfladen og ved tagkanten. Vær varsom med at rydde disse isdannelse, da man let beskadiger tagdækning, tagrender og lignende. Se også punkt 4 og 5.
- 9.** Hold afløb, render og nedløb frie for is og sne, så smeltevand kan løbe bort.
- 10.** Større istapper ved tagkanter bør fjernes, hvis der er risiko for, at de kan falde ned og skade personer, der færdes tæt på bygningen.

Sådan sikrer du dig, inden sneen kommer

Er du ejer af landbrugs-, industri- og erhvervsbygninger, bør du sikre, at der udarbejdes en beredskabsplan, som bør kontrolleres hvert år. Beredskabsplanen skal blandt andet indeholde løsninger til følgende:

- Rydning omkring bygninger, så grej til snerydning kan komme til.
- Tagplan til entreprenør, som gør opmærksom på svage steder i konstruktionen – for eksempel om hvor taghætter er placeret.
- Plan over terræn, der viser de steder, hvor man ikke kan køre med tungt grej – for eksempel på grund af rørledninger og kanaler.
- Aftale med entreprenør, der kan fjerne sneen, såfremt man ikke selv har det fornødne grej.

Generelle forsikringsbetingelser

Det gælder generelt, at du som forsikringstager har pligt til at begrænse eller afværge skader ifølge forsikrings-selskabernes betingelser. Det er vigtigt, at du tjekker dine egne forsikringsvilkår, så du er sikker på, hvilke krav dit selskab stiller i tilfælde af sne.

Det er normalt en betingelse for dækning af snetryksskader, at det ikke har været muligt at fjerne sneen. Desuden er det typisk en betingelse, at skaden ikke skyldes fejlkonstruktion, fejlmontering eller anden fejl ved fremstilling eller opførelsen af bygninger. Hvis du er i tvivl om, hvorvidt din bygning er fejlkonstrueret, kontakt da en rådgivende ingeniør eller en anden med nødvendig faglig indsigt.

Det er din pligt at gøre, hvad der er muligt for at afværge og begrænse risikoen for snetryksskade. I modsat fald kan det få betydning for en eventuel erstatning ved snetryk. Kontakt derfor altid dit forsikrings-selskab for information vedrørende håndtering af den aktuelle snesituation.

Pjecen er udarbejdet af Træinformation for Erhvervs- og Byggestyrelsen, Landbrug og Fødevarer og Forsikring & Pension.

Erhvervs- og Byggestyrelsen takker SBI, Dansk Standard S-1990, Dansk Byggeri, Bygningskontoret Nord A/S, ES-Consult A/S, Cowi A/S og Palsgaard Træ A/S for gennemgang og kommentering.

Udgiver Erhvervs- & Byggestyrelsen 2010

Design Bysted A/S

Foto Polfoto

Tryk Schultz

